

POLSKA ZACHODNIA

Dziś 6 stron

Dziś dodatek sportowy.

Dziennik poświęcony sprawom narodowym i społecznym na Kresach Zachodnich.

Telefon 16-98.
Telefon redakcji nocnej 4-26.
Konto P. K. O. 303551

Redakcja i Administracja: Katowice, ul. Jagiellońska 5.

Redaktor naczelny: Edward Rumun.

Abonament miesięczny: przez
pocztę oraz w Administracji
3 zł 10 gr., z doręczeniem
do domu przez pocztę.

Związek Śląskich Katolików z ks. Londzinem na czele zgłosił akces do „Narodowego, Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy”.

Katowice, 19. 12. Dnia 18 bm. odbyła się w Cieszyńsku między ks. prałatem Londzinem, jako przedstawicielem Związku Śląskich Katolików a p. burmistrzem Grzesikiem, jako przedstawicielem „Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy” konferencja, na której postanowiono wspólnie pójść do wyborów pod firmą „Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy” oraz wystawić jedną wspólną listę kandydatów. Na konferencji powyższej uzgodniono poza tym główne zasady programowe i organizacyjne wspólnej akcji. Blizsze szczegóły będą przedmiotem dalszych konferencji, które odbędą się jeszcze w tym tygodniu.

Akces Związku Śląskich Katolików z ks. Londzinem na czele do „Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy” jest wydarzeniem, które w ostateczny sposób wyjaśnia sytuację wybor-

czą na terenie Śląska. „Narodowe, Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy” zjednoczyło już w swem łonie wszystkie polskie czynniki polityczne i społeczne, stojące na gruncie narodowym, chrześcijańskim i państwowym. Poza „Nar. Chrześc. Zjednoczenie Pracy” zostali już tylko z jednej strony socjaliści, idący do wyborów razem z socjalistami niemieckimi, oraz z drugiej najbliżsi adherenci p. Korfatego, występujący pod szumną nazwą „Śląskiego Katolickiego Bloku Ludowego”. Przystąpienie „Związku Śląskich Katolików” ze znanym narodowym działaczem ks. Londzinem na czele do „Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy” stawia we właściwym świetle rabiajka akcję p. Korfatego i jej pseudo „katolicki” charakter.

Akces ks. Londzina jest więc wydarzeniem niezmiernie doniosłym, wzmacniającym potężnie siły zjednoczonego obozu polskiego na Śląsku.

rodowych p. Korfatego, obecnie jednak osoba jego, po wyroku Sądu Marszałkowskiego i po oświadczeniach p. Korfatego, nie ulatwi wspólnego frontu. Ks. Robota cieszy się z powstania „Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy” i zachęca obecnych do utworzenia miejscowego komitetu.

Zebrań gorąco podziękowali Czł. Kom. Mówcy za te słowa pełne troski narodowej i zachęty do pracy wspólnej. P. red. Przybyła podziękował im. N. Ch. Z. P. za te wyrazy pełnego uznania, które dlatego, że pochodzą od czcigodnego i zasłużonego senjora działacza narodowych na Śląsku, stanowią będąc dla tego bloku potwierdzenie jego ideałów i cenną zachętę do dalszej pracy.

Przystąpiono do wyboru Komitetu miejscowego „Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy”. Wybrani zostali: imieniem Zw. Powst. Śl. — pp. Rzymek Teofil i Jasiulek Józef, im. Z. O. K. Z. — pp. Rajca Ludwik i Nieradzik Karol, im. Zjednoczenia Zawodowego Polskiego — pp. Nieradzik Michał i Wittek Józef, im. Kółka rolniczego — pp. Kobernik Antoni i Gładysz Karol, im. Tow. Polek — p. Grzywoczowa Jadwiga, im. Kola śpiewu — p. Operskański Marjan. Przewodniczącym Komitetu wybrano p. Rzymek Teofila, prezesa miejscowej grupy Zw. Powst. Śl.

Spodziewane są akcesy reszty organizacji polskich, stojących na gruncie narodowym i chrześcijańskim.

„Jednolity front narodowy na Śląsku — to konieczność państwowa!”

Ksiądz Robota z Gierałtowie oświadczył się za „Narod. - Chrześc. Zjednoczeniem Pracy”.

Gierałtowie, 18 grudnia. Utworzenie w Katowicach „Narodow. Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy” jako narodowego bloku wyborczego, złożonego z „Polskiego Zjednoczenia Pracy”, „Zjednoczenia Zawodowego Polskiego”, „Narodowej Partii Robotniczej i Polskiego Stronnictwa Ludowego „Piast” (a ostatnio także ze „Związku Śląskich Katolików” — przyp. Red.), odbiła się żywym i radosnym echem na wsi śląskiej. Te jedność polską wita lud śląski z serdecznym uznaniem i przystępuje ochotnie do pracy pod hasłem tej jedności narodowej.

A razem z ludem przystępują do tej pracy jego duszpasterze, a zwłaszcza ci długoletni i zdecydowani działacze narodowi, którzy dzielili ze swym ludem w czasach niewoli różne ciężkie przeżycia narodowe i mimo ucisku prowadzili lud ten do wolnej Polski, a obecnie pragną razem z nim pracować nad umocnieniem tej Polski na Śląsku.

Żywy i piękny przykład tej współpracy zaznaczył się tu w dzisiejszej niedziele. Z inicjatywy Zw. Powstańców Śląskich odbyło się tu zebranie przedstawicieli miejscowych organizacji społecznych i zawodowych za poparciem i przy udziale miejscowego proboszcza, znanego ogólnie na Śląsku X. prob. Władysława Roboty, senjora działacza narodowych. Zebranie zagał członek Zarządu okręgowego bielszowskiego p. Kyszard Lipina, kupiec z Gierałtowie, przewodniczącym zebrania wybrano sejdowego miejscowego działacza narodowego p. Jaskółkę.

Kierat wyborczy z objaśnieniem narodowego bloku wyborczego pod nazwą „Narodowe Chrześcijańskie Zjednocze-

nie Pracy” wyciął z ramienia Głównego Komitetu Wykonawczego N. Ch. Z. P. p. red. Jan Przybyła z Katowic, podkreślając charakter katolicki tego bloku i przedstawiając program społeczny i narodowy N. Ch. Z. P. Wywody referenta przyjęte zostały z żywym aplauzem.

Następnie przemówił X. prob. Wł. Robota, który podniósł, że jednolity front narodowy na Śląsku przy wyborach do Sejmu i Senatu to konieczność państwowa. Ze względu na interes państwowy wstąpić należy przeciwko tym, którzy prowadzą walkę z rządem, gdyż walka ta przyniesie musi Śląskowi tylko szkody. Uświadomiona narodowo ludność śląska w swej walce narodowej i ekonomicznej z Niemcami potrzebuje opieki Rządu, zaś nieświadomiona narodowo, a nieustannie podjudzana przez agitację niemiecką część ludności uważać będzie walkę Polaków z Rządem za potwierdzenie wystąpienia niemieckich przeciwko Państwu Polskiemu.

Ks. Robota ma pełne uznanie dla silnych rządów i zasług narodowych P. Wojewody Grażyńskiego na Śląsku. Dla ponaricia tych rządów i polepszenia bytu ludu śląskiego konieczny jest wspólny front polski przy wyborach. Czł. Kom. Mówca wyraża przekonanie, że i poważna część zwolenników Ch. D. znajdzie się w tym wspólnym froncie, oczywiście bez p. Korfatego, który po wyroku Sądu Marszałkowskiego powinien dla dobra sprawy polskiej na Śląsku, wziąć sobie dłuższy „urlop polityczny”, a przynajmniej na czas przedwyborczy, tembardziej, że sam nie będzie kandydował, jak ogłasza. Mówca ma pełne uznanie dla poprzednich długoletnich zasług na-

RADJO! POINT BLEU (NIEBIESKI PUNKT) RADJO!

Zakłady fabryczne

Ideal Radio Kraków, Rynek pl. Śc. (Ścienna 2)

Słowne słuchawki, Detektory Niebieski Punkt, oraz radjospłret do nabycia na Górnym Śląsku u:

Katowice: Centrala Św. S. z o. o. Katowice — „Elektropol”, Katowice, ulica 3-go Maja 19 — „Radjolux”, Katowice, ul. Dyrkocińska 11 — „Elektra”, Katowice, ul. Szopna 2 — Schüller & Co., Katowice, ul. Poprzeczna — J. Podlaska, Katowice, ul. Wojevodzka 5 — Krótowska Huta: „Elektryczność”, Krót. Huta, ul. Jagiellońska 7 — „Elektro-Radio”, Krót. Huta, ul. Wolności 18 — Tarnowskie Góry: „Zarówka” — L. Brauer — „Mikolaj”, Janina Póhń — Nowa Wieś: R. Srokosz — Pyszczyna: Jan Pająk, Piastowska 6 — Żybnik: Georg May — Szarlej: Inż. A. Guzy — Siem'anowice: W. Rzepka i Ska. — S. Kohn — Związek pracowników pocz. telegrafów i telefonów.

Poparcie twórczych wysiłków Rządu Marszałka Piłsudskiego

hasłem wyborczym Krakowa.

Kraków, 19. 12. (PAT.) W sobotę w południe zebrało się na ratuszu w Krakowie grono obywateli miasta Krakowa, reprezentujących różne koła gospodarcze, społeczne i polityczne, aby w związku z nadchodzącymi wyborami do ciała ustawodawczego ustalić wspólną podstawę działania dla tych szerokiego szeregu mieszkańców Krakowa, którzy pragną pójść do wyborów pod hasłem poparcia twórczych wysiłków Rządu Marszałka Piłsudskiego i w działaniu swoim uwzględnić przedewszystkiem postulaty do podniesienia miasta i kraju.

Zebrań przewodniczył prezydent miasta Rolle, a m. in. wzięli w nim udział wiceprez. Saare i Wielusz, tudzież red. Beaupre, red. Marjan Dabrowski, dr. Tadeusz Dybowski i wielu innych. Zebranie stwierdziło całkowitą zgodność porządów na konieczność wspólnej akcji wyborczej, która rokuje najpomyślniejszy sukces. Zebranie uznało się za komitet organizacyjny tworzącego się ugrupowania i wyłoniło z pośród siebie komisję programową dla ustalenia nazwy i deklaracji ideowego ugrupowania.

Z niedzielnych obrad prezesów i komendantów

Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy Okręgu Śląskiego.

Katowice, 19 grudnia. Wczoraj odbył się w sali Domu Związkowego w Katowicach zjazd prezesów i komendantów O. Z. Podof. Rez. z ramienia kadry instr. przybył na zjazd komendant por. Pitner, z ramienia Nar. Chrześc. Zjedn. Polskiego Komit. Wyk. sekr. red. Kapuściński i z ramienia Zarządu gł. z Warszawy sekr. Skudelski, jako delegat b. prezes Ziem Zachodnich p. Manys.

Zjazd zagał, witając gości i przedstawicieli Okr. Śl. p. Makosz, który w referencji swoim wskazał cele i zadania O. Z. P. R. Po referacie p. Makosza zabrali

głos komend. Gr. p. Poks. p. por. Pitner, red. p. Kapuściński i sekr. Walutek.

Wczorajszy nadzwyczajny zjazd był wspaniałą manifestacją uczuć narodowych podof. rez. Zgodność, jaka panowała w obradach, była najlepszym dowodem, że Ok. Z. Podof. Rez. i jego członkowie należycie rozumieją zadania i obowiązki względem Państwa i Narodu.

Uchwalając rezolucję, która w intereisym numerze zamieścimy, postanowiono wysłać telegramy do P. Prezydenta Rzplitej Polskiej, Marszałka J. Piłsudskiego i Wojew. dr. Grażyńskiego.

Fatałny stan gospodarki finansowej Niemiec stwierdza memoriał Gilberta Parkera.

Berlin, 19. 12. Omgład wieczorem wręczone zostało rządowi Rzeszy niemieckiej sprawozdanie agenta reparacyjnego Parkera Gilberta. W memoriale obszernym, zredagowanym w języku angielskim, zawierającym 39 stron pisma maszynowego, w wstępie agent reparacyjny stwierdza, że plan reparacyjny w roku ubiegłym został wykonany prawidłowo.

Parker Gilbert podaje, że Niemcy zapłaciły dotychczas na poczet odszkodowania 75 milionów funtów szterlingów. Z sumy tej Wielka Brytania otrzymała 15.5 mil. f. szt. W roku przyszłym Niemcy wypłacą 87.5 mil. f. szt. Z tego na W. Brytanię przypada 18.5 f. szt.

W sprawozdaniu tem P. Gilbert porusza szereg kwestyj żywotnych, omówionych jeszcze w swoim poprzednim memorandum, które wywołało w swoim czasie ożywioną dyskusję. P. Gilbert podkreśla szczególnie niebezpieczeństwo, wynikające z faktu zaciągania przez Niemcy wielkich zobowiązań, w postaci pożyczek zagranicznych i czynienia poważnych inwestycji, przestających możliwości gospodarcze państwa.

Bardzo obszernie zajmuje się memoriał budżetami państwa niemieckiego, krajów i gmin. Wedle opinii agenta, wszystkie te budżety nie zostały dotychczas zrównoważone. Nie ulęga wątpliwości, że gospodarka gmina prowadzona jest ponad stan.

W budżecie Rzeszy na rok 1928 osłabniono najwyższy poziom wydatków, dlatego też potrzebna jest obecnie większa kontrola nad wydatkami, a specjalnie nad wydatkami krajów i gmin. Ogólne zadłużenie Niemiec wynosi 17 miliardów marek, z czego 8,5 miliardów przypada na Rzeszę, 1.10 miliardów na kraje, a 7,85 na gminy.

Niemcy nie chcą wykonać planu Dawesa.

Berlin, 19. 12. Prasa niemiecka nie może się uspokoić z powodu memoriału agenta reparacyjnego Gilberta, który tak ostro skrytykował w swoim sprawozdaniu półrocznym politykę gospodarczą Rzeszy, poszczególnych miast niemieckich oraz politykę pożyczkową gabinetu Marxa. Dzienniki niemieckie ignorują kompletnie przestrogi amerykańskiego kontrolera i domagają się przeprowadzenia rewizji planu Dawesa oraz daleko idących ulg w spłatach reparacyjnych Niemiec. — Dzienniki wszystkich stronnictw domagają się, żeby Stany Zjednoczone i państwa koalicyjne określiły obecnie zupełnie ściśle sumę, którą Niemcy mają spłacić w następnych latach.

Polepszenie konjunktury w przemyśle przypisać należy zwiększeniu kredytów wewnętrznych, co pociąga za sobą potrzebę ciągłego dalszego zwiększania kredytów.

Agent reparacyjny bardzo obszernie zajmuje się kwestią zmniejszania się eksportu niemieckiego, wywodząc, iż do poprawy tego stanu potrzebne jest lensze nawiązanie stosunków handlowych z państwami ościennymi.

W końcu agent reparacyjny proponuje, żeby zamiast prowizorium rocznych spłat, ustalono wysokość ogólnych długów niemieckich.

Podróżenia biletów kolejowych nie będzie.

Warszawa, 19. 12. Jak się dowiadujemy, projektowana od 1 stycznia 1928 r. podwyżka cen biletów kolejowych nie będzie wprowadzona i ceny biletów w pozostaną nadal niezmiennymi. Cofnięcie już postanowionej podwyżki taryfy pasażerskiej pozostaje w ścisłym związku z wydaniami przed niedawnym czasem zarządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie stabilizacji złota.

Bezpośrednia taryfa pomiędzy Polską a Zachodem.

Warszawa, 19. 12. (Tel. wł.) Z dn. 1 stycznia 1928 r. wprowadzona zostanie w życie bezpośrednia taryfa osobowa i bagażowa w komunikacji kolejowej pomiędzy Polską a Francją, Belgją i Anglią przez Niemcy. We wszystkich większych miastach Polski oraz w stolicy i w głównych miastach wvż. wymienionych krajów można będzie nabyć bilety bezpośredniej jazdy do znaczniejszych miast zagranicznych. W komunikacji z Anglią do biletów kolejowych dołączony będzie kupon morski. Wprowadzenie bezpośredniej taryfy będzie wielkim udogodnieniem komunikacji pomiędzy Polską a Zachodem.

Łódź podwodna zatopiona przez torpedowiec.

Provincetown, 19. 12. (Pat.) Torpedowiec „Paulding” z eskadry ochrony wybrzeża wpadł omgład z gwałtowną siłą w pobliżu Woodend na łódź podwodną S. 4. Nikt z załogi łodzi podwodnej nie został uratowany. Zderzenie między torpedowcem a łodzią podwodną miało miejsce na zewnątrz portu. Świadczenie naoczni stwierdzają, że w chwili, gdy torpedowiec „Paulding” zdał do portu na powierzchni, wypłynęła nagle łódź podwodna S. 4. Odległość dzieląca oba statki była bardzo mała, tak, że torpedowiec „Paulding” wpadł na łódź podwodną. Załoga łodzi podwodnej, składała się z 4 oficerów i 36 marynarzy.

Mrozy i śnieżyce.

Katowice, 19. 12. Tak w nocy z soboty na niedzielę, jak i w niedzielę panował na Śląsku mróz dochodzący do 12 stopni poniżej zera. W niektórych miejscowościach Śląska były również lekkie zadyмки śnieżne.

Pociąg tak dalekocieżny jak i lokalne przychodzą do Katowic ze znacznym opóźnieniem.

Paryz, 19. 12. (ATE.) Notowano tu ostatnio temperaturę 6 stopni C. poniżej zera, co jest zjawiskiem niespotykanym od długich lat. Obserwatoria meteorologiczne sygnalizują, że fala zimna przesuwa się z Północy na Południe i prawdopodobnie ogarnie Rivierę, gdzie panuje łagodna pogoda wiosenna.

Berlin, 19. 12. Z powodu silnych opadów śnieżnych i wielkiego mrozu ruch kolejowy odbywał się nienormalnie w środkowych i zachodnich Niemczech. Podobne przeszkody uwidoczniły się w całym wschodnich Niemczech. Pociąg kurjerski Paryz—Berlin opóźnił się o 40 min. Pociąg kurjerski na linii Wiedeń—Praga spóźnił się blisko 2 godz. Wczoraj stwierdzono w Królewcu 22 stopni mrozu.

Walka Rządu z nadużyciami.

Warszawa, 19. 12. Nadzwyczajna komisja do walki z nadużyciami przy Radzie Ministrów otrzymała do dnia 1 grudnia b. r. 191 spraw do przeprowadzenia. Z tej liczby 53 sprawy zakwalifikowano do dochodzeń, wreszcie śledztwa, pozostałe zaś przekazano do załatwienia osobnym władzom sądowym. Największą liczbę stanowią nadużycia urzędnicze na terenie banków

państwowych. W wyniku śledztwa komisja osadziła w areszcie trzy osoby spośród wyższych urzędników państwowych. Kilkanaście spraw ważniejszego znaczenia będzie ukończone dopiero w ciągu stycznia. W związku z tem spodziewać się należy dalszych aresztowań. Obecnie komisja do walki z nadużyciami przystąpiła do badania gospodarki w ministerstwach.

Nowy rząd w Finlandji.

Helsingfors, 19. 12. Wczoraj został mianowany nowy rząd, w skład którego poza ministrami fachowymi, a mianowicie Spraw Zagranicznych, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości weszli przedstawiciele partii agrarnej. Stanowisko premiera objął generalny dyrektor urzędu gospodarstwa krajowego Sumila, tekę Spraw Zagr. poseł finlandzki w Warszawie Procove, tekę obrony narodowej deputowany Landensue.

„Władze sowieckie nie uznają nigdy rządu narodowego w Nankinie.”

Moskwa, 19. 12. (Pat.) W odpowiedzi na notę rządu nankińskiego w sprawie zerwania stosunków dyplomatycznych z sowietami, Cziczerin zaznaczył, że władze sowieckie nie uznają nigdy rządu narodowego w Nankinie. Sprawy dotyczące polityki zagranicznej Chin należą do kompetencji rządu w Pekinie i że nota nankińska jest tylko rezultatem samowoli generałów chińskich, którzy nieprawnie przywłaszczali sobie władzę. Dalej Cziczerin protestuje przeciwko twierdzeniu, że instytucje sowieckie w Chinach prowadziły akcję rewolucyjną. Rząd narodowy w Nankinie wydał rozkaz zamknięcia filii Dalbanku Sowportu oraz wszystkich sowieckich organizacji handlowo-bankowo-komunalnych. Urząd policyjny otrzymał polecenie czuwania nad wykonaniem tego rozkazu.

Wieniec ze wstęgami o barwach polskich na angielskim cmentarzu wojsk.

Jerozolima, 19. 12. (Pat.) Konsul gen. Zbyszewski oraz radca handlowy Hausner złożyli na angielskim cmentarzu wojskowym w Jerozolimie wieniec ze wstęgami o polskich barwach narodowych.

Sfery gospodarcze Gdańska

dążą do zrównania guldena ze złotym.

Gdańsk, 19. 12. W związku ze stabilizacją złota oraz ogólną poprawą bytu ekonomicznego Państwa Polskiego, międzynarodowe sfery gospodarcze wolnego m. Gdańska, odczuwając zębne skutki polityki dotychczasowego Senatu, który prowadzi Gdańsk do katastrofy ekonomicznej, zaczynają pobierać myśl, aby równocześnie ze zmianą Senatu przeprowadzić pewne zasadnicze reformy walutowe. Jak wiadomo, stosunek dolara do guldena gdańskiego jest 5:11, do złota 8:92. Sfery gospodarcze wolnego miasta, w zrozumieniu własnego interesu, dążąc do podniesienia swego stanu posiadania, zmierzają do obniżenia wartości guldena i zrównania go z kursem złota.

Urywek mowy Stresemanna wygłoszonej w Królewcu.

Berlin, 19. 12. (Pat.) „Vossische Ztg.” w depeszy własnej z Królewca przytacza zmienny urywek mowy, jaką wygłosił min. Stresemann w bankiecie wydanym na jego cześć. Omawiając rokowania handlowe polsko-niemieckie min. Stresemann miał oświadczyć: „Dalem inicjatywę do wznowienia rokowań polsko-niemieckich w sprawie traktatu handlowego i spotkałem się z jednomyślną zgodą wszystkich stronnictw w łonie gabinetu Rzeszy co do tego, że w sprawie tej zajmujemy stanowisko pozytywne i życzymy sobie zawarcie traktatu, o ile tylko traktat ten będzie mógł dojść do skutku na podstawach rozsądnych. Należy jednak nie dopuścić do tego, aby rolnictwo, które i tak dużo liczyć się musi ze stratami, sięgającymi w miliardy,

nie zostało narażone na szkody. W obecnej chwili będziemy musieli ograniczyć się do ustalenia modus vivendi w stosunku do Polski, które rozszerzone zostanie następnie do ram krótkoterminowego traktatu handlowego, a to dla tego, abymy mogli najpierw stwierdzić, jak to oddziałają na nasze ciężary wewnętrzne.

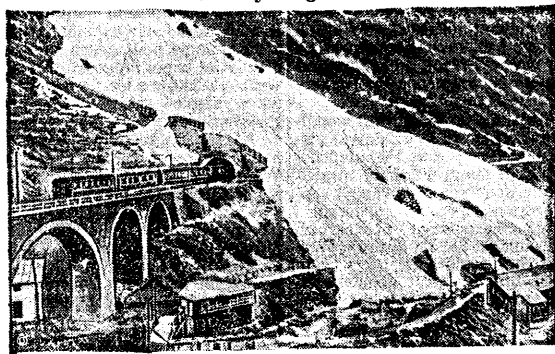
Niemieckie sfery przemysłowo-handlowe a handlowy traktat polsko-niem.

Berlin, 19. 12. (Pat.) Jak donosi „Vossische Zeitung”, niemiecki górnośląski związek izb przemysłowo-handlowych wydał orędzie witające wznowienie rokowań handlowych polsko-niemieckich z zadowoleniem i wyrażające pewne oczekiwanie, że obecne rokowania zakończą się w krótkim czasie pomyślnym wynikiem. Izby handlowe oświadczają, że stabilizacja stosunków gospodarczych na wschodzie, uzyskana przez zawarcie traktatu handlowego pomiędzy Polską i Niemcami przyniesie korzyści wszystkim kolom gospodarczym w obu państwach.

Uchwalenie niekorzystnej dla robotników niemieckich ustawy podatkowej.

Berlin, 18. 12. Komisja podatkowa Reichstagu przyjęła kompromisowy wniosek partii rządowych, dotyczący podatku od plac robotniczych, odrzucając wszystkie wnioski opozycji podwyższenie minimum egzystencji. Niemiecka partia ludowa, która jeszcze omgład oświadczyła się przeciwko włoskiemu kompromisowemu, głosowała za jego przyjęciem. Socialistyczna „Vorwärts” ostro krytykuje przyjęcie ustawy, którą uważa za korzystną dla klas posiadających.

Lawiny w górach.

Lawiny w górach, niegdyś i dziś jeszcze — zdawałoby się groźna dla komunikacji górskiej — pokonane zostały dzięki stałemu rozwojowi techniki.

Rychna nasza przedstawia tunel kolei w górskiej Szwajcarii, przebity w górze, pokryty wieczną lawiną.

Po linii polityki gospodarczej kraju.

Po linii polityki gospodarczej kraju nie zawsze chadzają imprezy prywatne, ale zwlaszcza, które noszą charakter zarobkowy lub spekulacyjny, a nie opierają się na zwartym planie i mają program chaotyczny lub też nie, mają go wcale...

Ta opinia okazuje się szczególnie trafna tam, gdzie mowa jest o targach i wystawach poprostu zalewających polską publiczność, nie zupełnie w dodatku orientującą się w tych różnicach, jakie między tymi a tymi pokazami istnieje.

A istnieją różnice zasadnicze — i zaczniemy tutaj od ich sprzeczwiania, możliwie najpełniejszego.

Targ — oto szereg zgrupowanych odpowiednio przedsiębiorstw, chcących sprzedać swój towar. Zatem impreza, o której mowa na zysk kupca-hurtownika, czy procenta samego — z jednej strony, z drugiej: interesująca dla kupca-detalisty lub jednostek, potrzebujących np. maszyn rolniczych, autobusów etc. Rzecz prosta, że i na Targu estetyka gra pewną rolę, że atrakcyjność, rozwinięta przez dane przedsiębiorstwo oraz umiejętność przedstawiania produktów lub artykułów zbytu odrywają dużą rolę. Ale Targi z reguły dopuszczają na stoiska wszystkie artykuły, wystawione przez wystawcę, żadnego nie przewidując selekcji, żadnego nie czyniąc wśród nich wyboru i żadnego doboru nie wymagając.

Wystawa — inaczej. Wystawa jest zobrazowaniem osiągniętego poziomu w produkcji gospodarczej kraju: jest cezurą z posiadanych już wartości; ma dostarczyć dowodów na zdobycie norm doskonałości i przekonać, jeśli tego zażąda potrzeba, o zdolnościach twórczych i wykonawczych, o pracowitości wszechstronności kraju — co wystawę organizuje. Z tym jej celem, z tym charakterem wystawy najistotniejszą, łączy się ściśle fakt, iż niepodobna tu dopuszczać wszystkich eksponatów, zgłoszonych przez wystawcę, tak — jak to ma miejsce na targach, lecz że koniecznym jest dokonywanie wyboru, za pomocą kryterium jaknajwyższego.

Wszakże kriticznie z Targów wystawia na własną odpowiedzialność i on tylko poniesie straty, ewentl. odniesie korzyści; podczas gdy wystawca z wystawy będzie niejako przyczynkiem dowodowym na ogólny poziom narodowej produkcji, będzie cząstką wielkiej całości i jako taka cząstka właśnie weźmie na siebie odpowiedzialność za pojęcie, które sobie świat polski i świat obcy o polskiej twórczości robią.

Stąd konieczność sadu wstępnego dla eksponatów, czyli jury, gwarantującego wystawie tej wysoki poziom. Inna rzecz, że to jest teoria. W praktyce niezawsze bywa stosowane kryterium najwyższe i jury czasem musi kierować się daleko poza nięta pobłażliwością. Działają tu bowiem różne względy, może nawet rozumnie i dyktowane dobrą wolą, niemniej przeto obniżające poziom wystawowych imprez poza dozwoloną normę.

Dzieje się tak, oczywiście tam, gdzie wystaw czy targów bywa zawile: działają się ostatnio w Polsce.

Nasze imprezy pokazowe cechował niejednokrotnie brak programu, skutkiem czego bywało, iż urządzające je instytucje nie nawzajem o sobie nie wiedziały, rozpraszały siły i chromały na niedostatek organizacyjnych możliwości. Zaczęły w rezultacie pójść musiały ubóstwo danej wystawy, które znów z kolei odbiła się negatywnie i na frekwencji publiczności i na jej ogólnym dla wystaw sentymencie: nie mówiąc już o tem, że imprezy takie, ile urządzane wprost szkodę przynoszą rodzimej produkcji, niekorzystnie uspo-

Z rejonowej konferencji nauczycielskiej w Jastrzębiu-Zdroju.

W sobotę, 10 bm. odbyła się w Jastrzębiu-Zdroju okręgowa konferencja nauczycielska. Przed południem przeprowadziła lekcje „praktyczna” p. S. Jaworska na temat: „Metodyczne przerobienie wiersza „Czego chcecie od nas Panie”. Druga lekcję przeprowadził p. W. Szaran w klasie I. na temat: „Metodyczne wyprowadzenie litery s. Po lekcjach odbyła się dyskusja, która wykazała wielkie zainteresowanie i nalezyty poziom w ujęciu spraw metodycznych. Dowodem tego jest nader ożywiony i interesujący tok przeprowadzonej dyskusji. Po wyczerpaniu programu przedpołudniowego udali się uczestnicy do lokalu p. Posłusznego na wspólny obiad. W części popołudniowej, wygłosił przewodniczący rejonu p. L. Droziński bardzo aktualny wykład na temat: „Zakładanie i prowadzenie ośrodków szkolnych”, ilustrując treść przemówienia szkicem poglądowym. W wolnych głosach postawiła p. Piątkówna szereg aktualnych wniosków, w sprawie świadectw i egzaminów, wieczorów nauczycielskich i an-

kiety mieszkaniowej. Na szczególną uwagę zasługuje wniosek p. Mrozika, który podniósł bardzo dodatni obaw żywej, intensywnej pracy społeczno-oświatowej „Kola inżynierów i techników”. Dotychczas na tem polu spoczywało się niemal wyłącznie na pracownikach z pośród nauczycielstwa szkół powszechnych. Należałoby spodziewać się i żyć z tym, by przykład ten znalazł na naszym terenie godnych naśladowców także w innych dykasteriach urzędniczych i zawodów wolnych. Wieczorem zakończono obrady miłą pogawędka towarzyską i rozmaitościami towarzyskimi, które uprzyjemniały zebrany produkcje tonu pp. Wład. Woźniakówny, Tyslera i Wawrzynowego. Całość dowiodła pod każdym względem, że nauczycielstwo tutejszego rejonu umie łączyć ważną pracę samokształceniową z rozdozwia rozrywką. Konferencja ta przyczyniła się niewątpliwie w nowym stopniu do zacieśnienia wzłów towarzyskich wśród pracowników rejonu. Gość.

O pomoc dla młodzieży szkolnej.

Katowice, 17 grudnia. Zbliżają się Święta, o których mówi radością napawa cerca dzieci. Lecz jakże boleśnie odczuwa dziecko nędzę i opuszczenie, skoro i w tym świętym dniu pozostanie bez upominku, a wie, że tysiące innych dzieci w tym wieku zostanie hojnie obdarowanych. Nie dopuszczajmy, by w duszach dzieci wyrastał chwast niechęci i gorczy.

Szkola VII. m. im. ks. Piotra Skarki gromadzi w swych murach dzieci z najuboższych sfer naszego miasta, dzieci, które często przybyszą do szkoły gołde, albo nie uczeszcza do niej z powodu braków w odzieniu.

Jak w zeszłych latach, tak i w bież. roku Komitet Rodzicielski chce obdar-

ować najuboższych podarunkami praktycznymi, jak bielizna, odzież i obuwie. W tym celu członkowie Komitetu — za zezwoleniem Urzędu Wojewódzkiego urządzają w czasie do 20 bm. kwestę w w instytucjach i związkach, zbierając datki w pieniądzu i w naturze, na rzecz urzędzenia „Gwiazdki” dla biednej dziatwy wymienionej szkoły.

Każda osoba kwestująca jest zaopatrzona w odpowiednią legitymację oraz listę składkową, potwierdzoną przez Dyrekcję Policji.

Kierownictwo szkoły zwraca się z najgorętszą prośbą do ogółu obywateli o poparcie tej prawdziwie filantropijnej akcji.

sabiając dla niej rynek wewnętrzny i zagraniczny, który przez że urządzana wystawa lub targ fałszywie zostaje poinformowany.

Finalnie cierpi na tem życie gospodarcze kraju, zamiast żeby w targach i wystawach znalazł podparcie i poparcie tych usiłowań, jakich dokonuje na innych szlakach państwowego bytowania.

Niezawodnie też te właśnie racje skłoniły Prezydenta Rzeczypospolitej do wydania dekretu w sprawie konieczności zezwolenia władzy na urządzanie wystaw i targów. Dekret taki ogłoszony został w numerze 102 Dziennika Ustaw, obowiązując od 15 grudnia br. a w treści swej zawiera następujące zasadnicze momenty:

Na urządzanie wystaw oraz targów gospodarczych wymagane jest zezwolenie władz. Zezwolenie na urządzanie wystaw i targów o charakterze przynajmniej słowo-handlowym udziela minister przemysłu i handlu. Zezwolenie na urządzanie wystaw rolniczych udziela minister rolnictwa. Zezwolenie na urządzanie wystaw przemysłowo-rolniczych — minister przemysłu i handlu w porozumieniu z ministrem rolnictwa. Minister spraw wojskowych udziela zezwolenia na urządzanie wystaw wyrobów przemysłowych związanych bezpośrednio z obroną państwa i stanowiących sprzęt uzbrojenia armii. Zezwolenia udzielane będą po wysłuchaniu opinii izb przemysłowo-handlowych, rzemieślniczych i rolniczych. Dekret nie ma zastosowania do targów gminnych, do wystaw i targów urządzanych przez instytucje państwowe

do wystaw szkolnych, wreszcie do pokazów zwierząt domowych. Urządzenie wystaw bez zezwolenia karane będzie grzywną od 100—10.000 złotych, a wystawa będzie z urzędu natychmiast zamknięta.

Szczególnie doniosłe znaczenie posiada rozporządzenie powyższe dla przygotowywanej na rok 1929 w Poznaniu Powszechnej Wystawy Krajowej. Zapobiega bowiem rozstrzeleniu sił i środków równocześnie pozwalając je skupić około wielkiego ogólnonarodowego przedsięwzięcia.

Rewja twórczości polskiej, polskich sił kulturalnych i ekonomicznych, polskiego dorobku gospodarczego zorganizowana mocą dwóch noteznych czynników, jakimi są Rząd i Naród, stanie się ewenementem w życiu Państwa i punktem wyjścia nowych dla niego dróg.

Stanie się także momentem zwrotnym dla wielu dziedzin polskiego bytowania, skoro ukaże prawdziwe oblicze kultury Narodu, przekona o jego walorach nieprzemiatających a istniejących, zapozna z tradycją i obywateli szlaki ku świetlanej drodze przyszłości.

M. R.

Ferment w sowieckim sztabie generalnym.

Moskwa, 18. 12. (AW.) W wyniku ostrej kłótni między komisarzem Worosłowem a szefem sztabu generalnego Tuhaaczewskim, Tuhaaczewski ustąpił z zajmowanego stanowiska. Zarzuceno mu, w ostatnich czasach porzucał ewentualnie: z opozycją i tolerowaniem w sztabie generalnym oficerów, współdziałających z opozycją.

Wiadomości bieżące.

Poniedziałek 19 Grudnia

Dziś: Sarjusza i Nemiś. Jutro: Teofilia. Wsch. st. 7.41. Zach. st. 15.28

TEATR POLSKI.

„Miłość czuwa.”

We wtorek, dnia 20 bm. odegrana będzie cieszna się niebywałą powodzeniem komedia w 4 aktach Fleursa i Caillevata „Miłość czuwa”.

„Rycerskość wieśniacza” i „Verbum nobile” z Palewiczem w roli Marcina Pakuły.

W środę, dnia 21. bm. odegrana będzie opera w 1 akcie G. Mascagniego „Rycerskość wieśniacza” (Carcelleria Pustana), oraz opera w 1 akcie St. Moniuszki „Verbum nobile”, przy czem w roli Marcina Pakuły wystąpił gościnnie znakomity baryton opery warszawskiej p. Marjana Palewicz, Artysta ten, w roli Marcina Pakuły jest wprost niezrównany a dowodem faktu, że publiczność warszawska każdorazowy występ p. Palewicza w tej roli przyjmuje burzą oklasków.

„Aida.”

W czwartek, dnia 22 bm. ostatnie przedstawienie przed Świętami „Aidy”. Bilety należy wcześniej rezerwować w kasie teatru. Zaletowa 2448. Początek o godz. 7 wiec.

„Tomcio Paluch.”

Na liczne zapytania Dyrekcja Teatru komunikuje, że przyzwolenie dla dzieci i młodzieży przepięknie bań Henryka Zbierzchowskiego „Tomcio Paluch”. Dekoracje projektuje twórca przepięknych dekoracji do „Aidy” p. prof. Stanisław Lizon. Reżyseria spoczywa w rękach ubi.ębca publiczności p. M. Zonera.

Repertuar teatru katowickiego.

Wtorek, 20. bm. „Miłość czuwa”.

Środa, 21. bm. „Verbum nobile” i „Rycerskość wieśniacza”. Gościnnie występ p. Marjana Palewicza, znakomitego barytona opery warszawskiej.

Czwartek, 22. bm. „Aida”.

Teatr Polski na prowincji.

Poniedziałek, 19. bm. „Aida” — Bielska. Początek punktualnie o godz. 7 wiec.

Poniedziałek, 19. bm. „Aida” — Bielsko.

Poniedziałek, 19. bm. „Urwis” — dwa przedstawienia — po południu i wieczór dla młodzieży szkolnej w Nowym Bytomiu.

(—) Przedświteczna niedziela wczorajsza nie robiła — w Katowicach przynajmniej — wrażenia „niedzieli”. Na ulicach ruch normalny, sklepy otwarte i zapełnione publicznością, zalewająca świętecznie sprawkami. Silny mroz wyprzedza wszystkich z ulic, to też ci, których konieczność zmusza do przebywania na ulicy, sądzą — przez co miasto na — ale wyglądałoby niebyłoby wspaniałe! Stojąc, gdzie tempo życia ulicznego płynnie warkł przed — za to w lokalach restauracyjnych, kawiarniach i cukerniczy. Przy drzwiach tych lokalach tłęcza się ludzka po to tylko, by sknerstawiały brak wielkiego niedziela — opuścić go w dalszej drodze do innego. Teatr cieszył się niemięszko frekwencją. Popołudniowe przedstawienie „Casanova” było wysprzedane tak dalece, że dostawiono kilkanaście miejsc zapasowych. Dyrektor S. w doskonałym humorze, — artysty też, bo jest to, nie tylko dobrych emen „gwiazdki”. Wieczorny spektakl komedji „Miłość czuwa” wypełnił również widownię teatru wystowna publiczność.

Rozłożone przed teatrem na Rynku nianioły i stragany z lakołami, cukrami, ozdobami choinkowymi cieszą się nie małą frekwencją kupujących. Każdy stara się choć trochę uciągnąć go, szta oddać na urządzenie sobie tradycyjnego „Bożego drzewka”, nie zlekacząc z początkiem zakupów na ostatnią godzinę.

Na dworcach kolejowych, który jest pulsem Katowic, panuje ożywiony ruch. Każdy pociąg wyrzyna nowa serie przybływańców i zabiera cieżdzących. Późnym wiec, wręcza większość partia narciarzy, korzystających z pogody i doskonałych warunków śniegowych w górach. Twarze ich wysmaganie wiatrem górskim, blizsza radoscia dobrze spędzonego dnia na tonie ośnieżonej natury. Piszący te słowa, zmazrzał też uczucie, chce zobaczyć to wszystko, o czem tu napisał i dlatego proszę się mu nie dziwić, że dwa razy skręcił się w przybytku Miłpomy.

Bacność!!

Niniejszem zwracamy się z prośbą do WWPP. Kupców, Przemysłowców i wszystkich, którzy pragną by ogłoszenie ich było czytane w numerze gwiazdkowym w sobotę, dnia 24-go bm. o nadsyłanie zleceń najpóźniej do dnia 22-go bm. włącznie.

Za terminowe umieszczenie później zgłoszonych insratów Administracja nie gwarantuje.

Życie sportowe i wychowanie fizyczne.

W drogę po zdrowie i hart. Grunt — żołądek.

Olimpijczyki nasi trenują się bardzo pilnie. Atletyka narciarze, którzy występują już w lutym, ale i zawodnicy wszystkich innych gałęzi sportu. „Fenomenalne zdolności”, fachowy kierunek, to wszystko jeszcze mało. Ogólny rozwój fizyczny, systematyczne uprawianie ćwiczeń cielesnych i racjonalny tryb życia — oto podstawy rekordów sportowych. Jeżeli mistrza Polski w pływaniu męczył biele jedenastoletnia Amerykanka, to co z naszą kulturą cielesną nie jest jeszcze najlepiej.

Zacznijmy od tego czynnika trzeciego, a jednak będącego najbardziej podstawowego — racjonalnego trybu życia. Takie to wszystko znane, a takie jednak czasem nowe.

Jedzenie. Zjeść dużo a dobrze — oto powszednia maksyma, a rezultat jej? — powiększona waga, kamienie żółciowe, choroba nerka, artretyzm i wiele innych niedomagań. Oczywiście na temat odżywiania się są bardzo różne teorie nawet we współczesnej medycynie. Nie wiemy więc tylko rzeczy ogólnie przyjęte. Czas posiłków musi być stały (nie można „zasiedzieć” się w szkole po lekcjach), odstępy między posiłkami czterogodzinne. Cobyście robili, gdyby wam kazano bez przerwy pracować? A tymczasem jedząc swe szkolne śniadanie podczas przerwy, albo zjadając różne rzeczy z krepandu w czasie między obiadem a kolacją, skazujemy nasz żołądek na ciągłą pracę. Oczywiście po jakimś czasie ma on tego dosyć. Albo też natłuczony żołądek przed samym snem i umiędziliśmy tem należyty nocny wypocinek naszego organizmu. Wieczorem należy jeść nie dwie godziny przed snem i lepiej pójść spać bez kolacji, niż zjeść ją bezpośrednio przed północą do łóżka.

Czy słyszałeś też kiedy o zasadzie podziału pracy? Oczywiście tak, a tymczasem w praktyce zamiast rozdzielić pracę, składacie ją na jednego. Znowu mam na myśli biedny żołądek, który nie posiada przecież kamieni, jak żołądek ptaka, aby miał wytworzyć całą pracę żołądka. A tu tymczasem śniadanie „na stojąco” obiad, byle przedzie i byle ledwie mają czas musnąć kęsą pekarzem. Ślina, która ułatwia trawienie, nie ma czasu wymieszać się z pokarmem i wszystkim tem znowu zostaje obciążony żołądek. Naturalnie żołądek wszystkiego robić za innych nie może, przeciążony pracą trawi łą. Wtedy cierpi na tem waga, która jest jakby wielkim filtrem naszego organizmu, cierpią kiszka, a za tem i cały organizm.

Tak więc pierwsze zasady sportowca: jeść regularnie, w godzinach na to przeznaczonych, jeść wolno, dobrze kryż i nieprzejadac się. A co jeść, zobaczymy.

Zakończenie kursu instruktorskiego Ośrodka W. F. w Katowicach.

Wczoraj odbyło się w Katowicach uroczyste zakończenie kursu instruktorskiego Ośrodka W. F. przy udziale licznie zebranych gości. Na popis złożyła się wzorowa lekcja gimnastyki, pokaz żyłkoatletyczny, szermierka na bagnety i boks. Zebrani odnieśli bardzo dodatnie wrażenie z wyników pracy kierownika kursu kap. Uchacza.

Roczne walne zgromadzenie Podokręgu Rybnickiego.

Odbyło się wczoraj w sali „Świerkłańca” w Rybniku, przy udziale 8 klubów i 25 delegatów. Na przewodniczącego zgromadzenia powołano B. Dolara, prezesa Kolejiowego K. S. „Sarmata”. Po udzieleniu absolutorium ustępującemu zarządowi przeprowadzono kilka zmian w regulaminie. Wybory nowego zarządu dały następujące wyniki: prezes Rólnik, wiceprezes Pekala, sekret. Szymik, drugi sekretarz nauc. Kupiec, skarbnik Olés.

Film sportowy.

Staraniem Ośrodka Wychowania Fizycznego wyświetlono wczoraj w kinie Kameralnym film Studjona p. t. „Lekka atletyka” i wspaniały film: „Jak grać w tenisa”. Pierwszy film przedstawiał serię wyczynów sportowych naszych najlepszych lekkoatletycznych tej miary, co Szczygalski, Kostrzewski, M. Janowski, Poryś, Cejzik i Trojanowski, oraz lekkoatletek Konopackiej i Jabczyńskiej. Bardzo zajmujące były zwolnione zdjęcia. Młode umiały podnieść trenera Estończyka Blumberga w momentach wykonania niektórych konkurencji, wyznaczając w skokach.

Wyniki niedzielne w piłce nożnej.

Zawody przyjacielskie.

Katowice.
I. F. C. — 73 p. d. Katowice 2:3 (1:1).
Dalszy sukces wojskowych. —
Pazurek strzela zwycięską bramkę.

Mimo silnego mrozu zawody doszły do skutku, ściągający one zaledwie garstkę widzów, składająca się ze stałych bywalców meczowych. Gra trwała dwa razy po 30 minut. Boisko pokryte białym dywanem śniegu utrudniało przeprowadzenie racjonalnej gry, piłka bowiem grzeźła w śniegu, paraliżując wszelkie planowe i obmyślane akcje. Gra była naogół wyrównana i obfitowała w szereg zmiennych i emocjonujących momentów. I. F. C. wystąpił do zawodów w dziesiątkę, po pauzie wskutek kontuzji ustąpił z boiska jeszcze Dittmer, ukończyli zatem zawody w dziewiątkę. Bramki strzelił dla wojskowych Pazurek 2 (w tem jedna z karnego) i Fitzner jedną, dla I. F. C. obie bramki zdobył Goerlitz. Sędziował p. Gerlich z Lipin.

Pogoń — Kościusko Szoplenice 4:1.

Pogoń wystąpiła w silnie osłabionym składzie, bez asów Pazurka Lubiny i Góreckiego, zawodując jedynie w dziesiątkę. Miała ona nad swym przeciwnikiem zupełną przewagę. Bramki zdobyli Bednorz 2, Malik i Konieczny po jednej. Wskutek silnego mrozu zawody przzerwano w 30 minutach gry.

Ślowlan — Kolejowy K. S. Katowice.

Spotkanie to zostało z powodu zbyt silnego mrozu w ostatniej chwili odwołane.

Dłana — K. S. 06 Mysłowice 4:5 (3:4).
Dłana wygrała zawody o mistrzostwo walkowerem 3:0.

Naznaczony na wczoraj ostatni mecz o mistrzostwo klasy A. nie został rozegrany, bowiem drużyna K. S. 06 Mysłowice nie stawiała się w wyznaczonym czasie do gry. wskutek czego bedacy na miejscu sędzia przyznał zwycięstwo Dłanie katowickiej walkowerem 3:0.

Zawody przyjacielskie, na rozegranie których zrodził się K. S. 06 Mysłowice, zakończyły się ich zwycięstwem. Gra była nieinteresująca i chaotyczna, za co w głównej mierze winę należy siedziedu członka Dłany, który zdradzał brak znajomości przepisów, nadto nie umiał utrzymać w karchach obie drużyny.

Król Huta.
Amatorski K. S. — Śląsk Świętochłowice 3:2 (2:1).

Wielkie Hajduki.
Ruch — Naprzód Lipiny 6:0.

Obie drużyny wystąpiły w osłabionych składach: gre przzerwano do 40 minutach przy stanie 6:0 dla Ruchu. — Bramki zdobyli po dwie Frost, Sobota i Rebuzyon.

St. Młodz. Polskiej — K. S. Poniatowski Godula 1:1.

St. Młodz. Pol. II — K. S. Poniatowski Godula II 1:1.

Siemianowice.

Iskra — Zjed. P. S. Król Huta 1:4.
Wskutek zimna przzerwano zawody po 30 minutach gry.

Niemceki Górny Śląsk.
Preussen Zaborze — 09 Beuthen 2:1 (1:0).

Zwycięstwem powyższem zdobył „Preussen” definitywnie tytuł mistrza Niem. G. Śląska i to niezasłużenie, bowiem przeciwnik przewyższał ich pod każdym względem, a przewal jedynie dzięki pechowi, który przesłałował go w polu nadbramkowym zwycięzcy. Śliski grunt oraz bezradzieiny sędzia przyczynili się do tego, że gra nie była interesująca.

Mistrzostwo drużynowe w boksie trzyma Poznań.

Poznań. W sobotę rozegrano w Poznaniu drużynowe zawody o mistrzostwo Polski w boksie między Bokserskim Klubem Sportowym a Sekcją Bokserską Warty poznańskiej, które zakończyły się przypadkowym zwycięstwem Poznańczyków. Zdobyli oni tem samym mistrzostwo Polski w zawodach drużynowych.

czyli się przypadkowym zwycięstwem Poznańczyków. Zdobyli oni tem samym mistrzostwo Polski w zawodach drużynowych.

W filmie „Jak grać w tenisa” zwolnione ruchy wykonała mistrzyni świata Zuzanna Lenglen.

Przed wyświetleniem filmów kierownik Ośrodka W. F. kap. Uchacz wygłosił przedmówienie na temat historii sportu i Olimpiady, por. Gilewski zaś miał krótki wykład o technice, lekkiej atletyki, podając do wiadomości zasadniczy podział poszczególnych konkurencji.

Hokejowe mistrzostwa Polski.

Hokejowe mistrzostwa Polski odbędą się w początkach stycznia w Zakopanem, poczem nasza drużyna reprezentacyjna rozegra w Zakopanem dwa mecze międzynarodowe, a mianowicie z Wiener E. V. oraz z repr. Pragi. Następnie akademicy pojadą na Akademickie Igrzyska Zimowe w St. Moritz.

Reprezentacja Polski weźmie udział w turnieju w Szawelacji, a wreszcie na Igrzyskach Zimowych w St. Moritz.

Dalsza subwencja na skocznnię w Kryniczy.

Gremjum Właścicieli Pensionatów i Hotelu w Kryniczy uchwało udzielić 1.000 zł. subwencji na budowę skoczni narciarskiej w zdrojowisku. Jest to druga już subwencja tej instytucji dla komitetu budowy.

Deklaracja olimpijska.

Polski Związek Lekkoatletyczny rozesał do lekkoatletów — kandydatów olimpijskich następującą deklarację:
„Ja niżej podpisanym, przyjmując do wiadomości wyznaczenie mnie na członka grupy olimpijskiej PZLA, obowiązuje się uroczyście dołożyć wszelkich starań, aby móc godnie reprezentować Polskę na igrzyskach 9-jej olimpiady, a w szczególności:
1) prowadzić stała i sumienną zaprawę według wskazówek trenera PZLA;

2) trzymać się w życiu codziennem zasad higieny i wstrzemięźliwości;
3) nie uprawiać żadnych gałęzi sportu poza lekką atletyką i nie startować do żadnych zawodów w jakiegokolwiek gałęzi sportu bez wiedzy i zezwolenia kierownika grupy olimpijskiej;
4) wogóle zachowywać przepis dyscypliny sportowej, wyrażone w regulaminie grupy olimpijskiej PZLA”.

Olimpijda a kolarze.

Dowiadujemy się z polskiego związku towarzyszt kolarskich, że podczas zawodów kolarskich na 9-tej olimpiadzie biegu na 50 km. na torze nie będzie, natomiast wprowadzony zostanie bieg na 1 km. ze startu stojącego na czas.

Do biegu drużynowego 4 km., w skład polskiej czwórki reprezentacyjnej wejdą prawdopodobnie Podgórski — Szymczyk — Lange — Schmidt.

Co do biegów sprinterskich postanowiono, że wysłani zostaną tylko ci zawodnicy, którzy osiągną min. m. czas 12.4 sek. na 200 mtr.

W styczniu wyjeżdża na Riwere i do Paryża najsilniejszy kolarz polski — Józef Lange (klub kolarzy w Warszawie).

Obecnie dowiadujemy się o wyjeździe Szymczyka i Podgórskiego z ramienia W. T. C. oraz Szmidta, Łazarskiego i Zyberta z ramienia polskiego związku towarzyszt kolarskich na trening do Paryża.

Popularyzowanie narciarstwa w Czechach.

Dla spopularyzowania idel sportu narciarskiego w Czechach i dla wygody gości, przyjeżdżających do tamtejszych trzaskich miejscowości uzdrowiskowych, urzadzane będą w czasie sezonu w Tatrach Wysokich kursy narciarskie dla początkujących narciarzy w Tatrzańskim Lomnicy, w Starym Smokowcu, w Szczyrbskim Jeziorze itp.

Darmo

otrzyma każdy z Szanownych Klientów podarunek gwiazdkowy

a mianowicie przy zakupie:

za 6 zł = jedna paczka świec choinkowych
.. 12 .. = duży kawałek jedynego czystego mydła
.. 20 .. = paczka świec choinkowych - kawałek mydła i szkiełko.

Bon, który należy wyciąć ma ważność do dnia 31-go grudnia br. 2270

Wielki wybór w artykułach kosmetycznych perfumach, mydłach toaletow.

Strój choinkowy

Proszę odwiedzić mój skład, gdyż nie obowiązuje zaden przymus kupna.

Specjalny skład mydła i artykułów kosmetycznych

Jan Kobyłka

Świętochłowice, ulica Wolności Nr. 25

Oddział detaliczny

Dział rozrywek umysłowych

Rozwiązanie krzyżówki z nr. 290.

Pozłomo: 1. Konstantynopolitańczyk. 10. ap. (pa). 14 kto. 17. kiel. 19. el. 20. on. 21. pan. 23. caza. (azao). 26. nczm. (don). 27. Giovanni Beccaccio. 31. Szymon Szymonowicz. 38. raj. 40. kel. 44. el. 45. one. 49. ean. 48. sab. 54. ja. 55. William Shakespeare. 57. Wacław Sieroszewski.
Pionowo: 2. secundo. 3. tendensja. 4. nauka. 5. Opoczno. 6. Marcini. 7. akr. 8. (czterwie). 9. diazon. 11. miltan. 12. lot. 18. la. 21. pni. 22. boa. 24. fin. 25. jama. 28. virtuti. 29. Celbes. 30. Iwan. 31. Ktyklady. 33. sowa. 34. wielkie. 35. walory. 36. Moloch. 37. serwis. 37a. piraci. 39. Aa. 40. kos. 41. cna. 42. era. 43. Bar. 44. ca. 47. sum. 49. cte. 50. ter. 51. sos. 52. ile. 53. bas. 55. ar.

Rozwiązanie łamigłówki sylabowej z nr. 293.

Ja kocham cały naród!
Objałem w ramiona wszystkie przesyła i przysłał jego pokolenia.
Przycisnąłem tu do łona jak przyjaciel, kochanek, małżonek, jak ołciec: chce go dźwignąć, uszczęśliwić, chce nim cały świat zadziwić.

Klucz.

1. Przedwojewski. 2. Malmazja. 3. Drweca. 4. Rosiczka. 5. Chrom. 6. Debowiec. 7. Wenety. 8. Herkules. 9. Szarak. 10. Scholastyka. 11. Zóraw. 12. Gałąź. 13. Oszczędność.

Dobre rozwiązania nadeszły: z Bielszowic: Guzy Sylwester; z Czarnuchowic: Wilk Józef; z Cieszynej: Marcinek Emil; z Chropaczowa: Andruchowicz Eugenja; z Chorzowa: Kubica Antoni; z Dąbrówki Edward; Kartkiówna Ema, Swerczyński Jan i Wehl Edward; z Dąbrówki Wielkiej: Ciep Franciszek i Kreciszek Franciszek; z Gąsawic: Lukaszek Edward; z Godulii: Szcwowski Józef; z Hajduki Wielkiej: Lis Kazimierz; z Kamienia: Kubis Augustyn; z Wielkiej Katowic: Ganc Fr. Jurkusz Alojzy, Kurcz Jan, Szwedka Stanisław, Siwczyk Ryszard i Zyper J.; z Kochłowic: Wolek Zykryd; z Król. Huty: Kuchankówna Anna; z Ledzin: Magott F.; z Lublińca: Czech J.; z Łaski Górnych: Wiczeorek Mikołaj; z Mikołowa: Skupnik Aleksander; z Mysłowic: Konieczny Franciszek; z Piekar Pańskich: Kalus Sylwester; z Przeworskiej: Władysław Edward; z Pszczyny: Guzy Dom. i Mandzel J.; z Radziejowa: Kuchnik Ryszard; z Radzionkowa: Guzy Paweł; z Rudy Śl.: Dutkiewiczow: M. Cebula Józef i inż. Schmidt; z Rybnika: Peczek Józef; z Rydułtow: Nawrot Wład.; z Szerokiej: P.ksa Leon; z Tychów: Baron Antoni, Kocur Leon, Początek H. i Ryś Paweł.

Przy kolejnym losowaniu nagród otrzymali: I. nagrodę: Wiczeorek Mikołaj, Łaziska Górne, ul. Kąty 8; II. nagrodę: Kalus Sylwester, Piaskary Rudne; III. nagrodę: Korytkówna Ema, Dąbrówka Mała, ul. Ciszejo 4.

Rozwiązanie łamigłówki konikowej z nr. 29.

Biegne w dachach nieznanych, goniec przed się gładzenia Po ścieżkach niezbadanych, pełnych bródz i kamienia.

W. Z.

(Włodzimierz Zelechowski.)

Dobre rozwiązanie szarady konikowej (seria 40) nadeszły: z C.orzowa: Stanikowa Helena; z Katowic: Perzyna Bronisława Jurceki Gabriel, Hruszka A., Szwedka Stanisław; z Orzówowa: Sufek Jan; z Pszczyny: Sarania Marian, Poniewiara Rech, Paruzel Gerard; z Radziejowa: Badura Jan; z Rudy Śl.: Dutkiewiczowa Maria; z Rydułtow: Nawrot Wl.

Przy kolejnym losowaniu nagród otrzymali: I. nagrodę: Solich Jan, Orzesze (proszę mi podać bliższy adres), II. nagr.: Badura Jan, Rożdżeń, Hutnicza 14. III. nagr.: Stanikowa Helena, Chorzów, ul. Szkolna 8.

Polacy na granicach świata.

Tragiczny był widok rozbitków Polak, ryccerzy-włóczęgów, znędziających u upartych, którym Bóg powierzył honor oczyszcz. Nie znający swego oemiska rodzimego, zdala od domowych pieleszy, od „pół malowanych zbożem rozmaltem”, w nastaligi noceznici krwawej, tułali się po całym świecie. Nie było skrawka ziemi, w którymby Iza i c'ni nie utonęła. Od wawozów Samosierzy na zachodzie, po góry lodowe Kamczatki, na sybriskim kraku Wschodu, od episkich Sfinksów po dzikie puszcze Ameryki — wszędzie — wszędzie znajdziesz ich kości. Przez lata niewoli Polacy zanadto cierpieli, by objąć okiem te krwawe szlaki...

Odrodzona Polska i tym skazańcom wystawia pomniki... Świadczyć ma o tem mapa świata, opracowana ręką polskie uczonego. Oto spojrzymy do map atlasu opracowanego przez światowej sławy prof. Romera...

„Szczególną jednak naszą troską było — pisze w wstepie prof. Romer — wydobycie i utrwalenie zasobu polskich nazw geograficznych, który powstał w w związku z odkryciami geograficznymi, dokonanymi przez Polaków, bądź wreszcie z takimi nazwami, które można uważać za pomniki wdzięczności. W rzedzie nazw geograficznych tego typu należy wspomnieć o nazwie góry Kościuszki w Australji... Nazwę tę stworzył słynny badacz Australji, Strzelecki. My wydobylimy nazwę góry i notoku Strzeleckiego. W ten sam sposób wydobylimy nazwę gór Domeyki w Chile, gór Czerskiego w dziedzinie Bałkatu, jakoteż powszechnie już znaną nazwę

Rzeczy ciekawe.

Kawiarziane życie francuskie w świetle statystyki.

Okazuje się, iż Francja posiada dziś ogółem powyżej pół miliona restauracji, barów i kawiarz, podczas gdy w 1830 roku liczba ich wynosiła 281 000. W samym Paryżu istnieje przeszło 30 000 knajp, w których można dostać wszelkiego rodzaju „mocne trunki”, piekarni natomiast jest tylko 40 000.

Roczne zużycie alkoholu wynosi 18 litrów na głowę, a raczej na gardło — nie dziwnego więc, że na 150 000 osób, umierających corocznie z powodu gruźlicy, kontyngent 135 000 dostarcza alkoholicy! Na każdyich 100 morderców wypadają 53 nalogowych pijaków, na 100 podopiecznych — 57 alkoholików, 70 — na 100 zawodowych żebraków, 75 — na 100 niepoprawnych włóczęgów etc. A wreszcie, najstraszniejszą jest 80 proc. malfelnych przestępców s' dziećmi ludzki, zdegenerowanych na skutek systematycznego pijaństwa

Kolonje karne wysp Audamańskich.

Rząd anglo-indyjski wysłał swych przestępców do kolonji karnych wysp Audamańskich, na Oceanie Indyjskim. Są one — dalone od wybrzeża o kilka dni drogi, i zamieszkałe przez małą, wojowniczą rasę murzynską. Do kolonji tych odstawiani są — z wyjątkiem białych — wszyscy przestępcy indyjscy. Hindusi mają wogóle słabe wyobrażenie o wielkości Oceanu; przekonani są zazwyczaj, że kilkudniowy

występuje wyspa Zaremby i Wojewódzkiego. Tu należy też wymienić nazwy West Point i Sarotoga, znane powszechnie miejsca wiekopomnych zasług Kościuszki podczas wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Szczególną trudnością stanowią wybór nazw: Warszawa i Pułaski, którzyci niemal rolę są rozproszoną po całym obszarze Wschodnich Stanów. Piękne to pomniki Polaków na granicach świata, a jeszcze piękniej ożywione

na podróż okrętem jest tylko podstępem „Sidkara”, czyli wiekroła, a kolonia znajduje się w rzeczywistości na wybrzeżu Indji.

W tej myśli, często próbuja ucieczki i zwykłe gina z głodu w dżungli, lub połamani i mordowani przez dzikich. W razie szczęśliwego powrotu do kolonii napróżno opowiadają towarzyszom o swych przygodach. Ci śmieją się z nich, twierdząc, że nie potrafili odszukać właściwej drogi.

Oryginalne zagadnienie własności autorskiej.

Znany malarz francuski, p. Camoin, niezadowolony z kilku swoich obrazów, pociął je na kawałki i wyrzucił na śmieć, skąd — dokładnie skleione i należycie orestaurowane — dostały się do zbiorów głośnego literata i krytyka, p. Francis Carco, który, po pewnym czasie, wystawił je wraz z innymi obrazami swojej kolekcji na sprzedaż publiczną. Pan Camoin uznał to za pokrzywdzenie swojej sławy artystycznej i zskarżył pana Carco, broniąc go swojej dobrej wiarę tem, iż przedmiot, znalezione w śmieciniku ulicznym, nie stanowił już niczyjej własności. Innego wszakże pozostawiał trybunał paryski. Skazał bowiem p. Carco na zapłacenie panu Camoin 5000 fr. tytułem odszkodowania oraz na zwrot obrazu. Sam proces oraz wyrok wywołał prawdziwą sensację w paryskich kołach artystycznych.

pracą profesora-badacza, który całą pracę swego Instytutu kartograficznego poświęcił jako zwalczanie kosztliwych do tego czasu map obcych, przeważnie niemieckich, na których granice Polski tendencyjnie przedstawiano, nieraz szkodliwy narodowi. A ponadto praca Instytutu, który mapy wydaje z takim nakładem energii „Książnica Atlas” ma świadczyć nie tylko o polskości mapy, ale uwydatnić, że Polskę stać i na takie dzieła o pierwszorzędnej wartości naukowej, zyskującej uznanie konkursowe w świecie i aukowemu całej Europy, o czem świadczą zamówienia eksportu tych map za granicę... Niechaj zatem w oczach Europy świadczą o wielkości kultury naszej i świecą po wieki imiona tułaczy polskich za „waszą i naszą sprawę”.

Kalendarzyk zebrań.

Dnia 19 grudnia 1927 r.
Katowice. Doroczne walne zebranie Zw. Powst. Śl. grupy uch. pow. gliwicko-toszeckiego odbędzie się o godz. 6.30 po poł. w lokalu „Strzechy Górniczej”. Cwiczenia Oddziału Młodzieży odbywają się regularnie we wtorki w szkole im. M. Konopnickiej.

Dnia 20 grudnia 1927 r.
Mała Dąbrówka. Zebranie miesięczne Zw. Uch. Śl. Elia Mała Dąbrówka o godz. 18 w sali Domu Związkowego.

Odpowiedzi redakcji.

Affans W., Fawłów, Józef H., Łagiewnik, Jan K., Tarni, Góry, Gertruda J., Halduki Nowa, Nadlesna rozwiązanie nie ważne, brak rozwiązania klucza.

Redaktor odpowiedzialny Wiktor Dyląg w Katowicach. — Druk Drukarnia Śląska: Sp z o.o. p. Katowice, ul. Batorego nr. 2 Telefon 4-26

KAŻDA inteligentna MATKA wie, że PRZETWORZY OWSIANE zawierają dużo SUBSTANCJI ODŻYWCZYCH (sól, wapnia, tłuszczu itp.)
Ilatęgo też takowe najchętniej stosuje jako pokarm dla swych dzieci.

„OWSIANKA” Sp. z o. o.
Sosnowiec, Sienkiewicza 10. Tel. 42.

poleca znane ze swej dobroci:

- Płatki owsiane
- Mączkę owsianą
- Kakao owsiane
- Grysik owsiany
- Kawę łączmniczną
- Kawę mieloną
- zbożową

Owsiana mączka Zdobrowia
NAJLEPSZY ŚRODEK ODŻYWCZY
FABRYKI „OWSIANKA”
SPRAWICZ. ADAM BRANICKI W SOSNOWCU

Za powyższe wyroby fabryka nasza otrzymała wiele odznaczeń, między innymi: w 1938 r. Medal Srebrny na Wystawie Hygienicznej w Lublinie; w 1909 r. Medal Złoty na Wys. aw. Przemysł-Roln. w Czeszochowie; w 1911 r. Najwyższy Dyplom Uznania na Wystawie Farmaceutycznej podczas Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w Krakowie; w 1925 r. Medal Złoty na Wystawie w Bułareszcie i t. p.

Opinie sfer naukowych (z 1926-27 r.) o MACZCE OWSIANEJ ZDROWIA. Profesor Uniwersytetu Poznańskiego, Dr. Med. Paweł Gantkowski, Poznań. Wyroby W. Panów znam i polecam.

Dr. Sala Arnold Lwów.

Zastosowałam mączkę owsianą w stanach wycieńczenia, po grypie, koksuszu, zapanowaniu oskrzeli z bardzo korzystnym skutkiem. Także i u dzieci zdrowych, a chudych i niedokrwionych wywiera mączka owsiana dobitny wpływ i dzieci dobierała na wadze.

Mogę wobec tych korzystnych wyników, jakie osiągnęłam przy zastosowaniu tych środków, z pełnym zaufaniem polecać mączkę i kakao owsiane.

Dr. Józef Bednarski w Alwerni.

Mączka owsiana i kakao owsiane wyrabiane w fabryce W. P. odpowiada wszelkim wymagom w odżywianiu dzieci słabowitych i chorujących. Przetwory powyższe, wyrabiane w fabryce W. P. są smaczne, dzieci je chętnie spożywają i przybierają na wadze. Sądzę, że inni Panowie Lekarze przemysłować je będą.

Dr. Banasiewicz Adam Wilno.

Preparaty Pańskie stosuje u siebie w domu dla dzieci i znajduje, iż zasługują one na największe poparcie.

Starszy Asyst. Kłm. neur-psycho. U. J. Dr. Eugeniusz Czajkowski, Kraków.

Bardzo cenię i bardzo polecam wyroby Szan. Pana, stosując takowe u siebie w domu, poszedłem do przekonania, że zasługują one na najszersze poparcie.

Lekarz Specj. w chorobach nerwowych Dr. Med. Kawczyński Bydgoszcz.

Donoszę z przyjemnością, że mączkę owsianą Szan. Pana dałem własnemu dziecku lobbym skutkiem i chętnie ją polecam.

Dr. Juliusz Siuszwin, Przemysł.

Mączkę owsianą Pańską stosuję już od dłuższego czasu jako środek odżywczy i w oburaniach trawienia u niemowląt z pomysłnym skutkiem.

Dr. M. Wełkiewicz, Bydgoszcz.

Mączkę owsianą Pańską jako środek stosowałem z dobrzym skutkiem u rekonwalescentów, szczególnie zaś w okresie popołowym.

Dla wszystkich zawsze Książka

Najlepszy podarek — Najwierniejszy przyjaciel — Najmilsza rozrywka

Największy wybór w Księgarni Ludwika Fiszersa

Rynek 2 KAKOWICE Podrzeczna 1

Największy wybór likierów, wódek i win, tylko u firmy

Stefan Niklas zastępca **Leon Zollmann**

Katowice, ulica Warszawska Nr. 32

Na święta udziela się rabat.

Znizenie cen

Od 1 października ceny zmniejszone jak następuje:

Koszule wierzchnie
tylko prasowane 70 gr
prane i prasowane 50 gr
koszule fraterne 20 gr wciół

Kołnierze
pojedyncze sztywne 20 gr
wykładane sztywne 25 gr
wykład. miękkie 15 gr

Nowooftawarcie

KAWIARNI - RESTAURACJI „CENTRAL”

Tel. 1018 Myslowice Tel. 1018

odbyło się w sobotę, 17. XII. 1927 r.

Pierwszorzędna Warsztawsko-Wiedeńska kuchnia. Najlepsze trunki, znakomite Menu oraz potrawy à la Carte. — Humor. — Tańce.

Uprzejmie zapraszamy

2271 J. Karton, M. Jarecki.

NA ŚWIĘTA

poleca najlepsze

masło stołowe
ser do gotowania i pieczenia, prima biały ser, jak i różnego rodzaju sery.

2238 Kefir

Mleczarnia A. Hoffmann
Katowice, ulica Stawowa 17

Pianina
od 1500.— złotych
rowe i używane. 2261

Katowice, Rynek 8. I. ptr. lewo
Telefon 1013.

Irygatory
(Hegary), Gruski gumowe, Płóczki dla kobiet, Bidety

R. Siller :: Dom Sanitarny
Król. Huta, Rynek Nr. 2

Oibrymi wybór

MEBLI

po cenach fabrycznych i za gotówkę i na raty poleca

E. Winkler Rybnik
ul. Kościelna, Tel. 1044 z beczki w dniach znan.

Unieważniam

zgnębłą księżeczkę wojskową wystawioną przez P. K. U. Pszczyna na nazwisko Juljusa Grzesica. 2257

Potrzebna panna

na pół dnia do dwoje dzieci 5 i 10 lat, która by także pomagała uczyćli pierwszyl kl. gimnazjalny. Podania do AcM. „Polski Zachodniej” pod „W. H.”

Sprzedaj piwa
2215 pojedynczego
w każdy piątek od godz. 7—13, w tygodniu świętecznym codziennie od godziny 7—13.

Browar Oskar Balder
Kłob. Huta, ul. Wolności 66
W miejscowościach okolicznych sprzedaż z beczki w dniach znan.

Chcesz kupić **MEBLE** zajął przyjsz do największego magazynu mebli **ANTONI CHRUSZCZ, DAB**
Tel. 1372 — ul. Dębowa 2 i 25 — Tel. 1372

Sypialki mahoniowe, sypialki dębowe, jadalni, pokoje meście, meble klubowe, kuchnie i wiele innych rzeczy po cenach konkurencyjnych.